

Beretning 2014

Brancheudvalget for Frø

København, september 2015

www.brancheudvalgetforfroe.dk

Brancheudvalget for Frø
c/o Landbrug & Fødevarer
Axeltorv 3
1609 København V

Tlf.: +45 3339 4062
Mobil +45 6124 0066
E-mail: nem@lf.dk

Forord

Beretningen for 2014 er en beskrivelse af de vigtigste aktiviteter, som Brancheudvalget for Frø har beskæftiget sig med i beretningsåret. Beretningen indeholder desuden oversigter over strukturer, lovgivning og fonde. I sidste afsnit er der samlet en række tabeller med nøgletal for frøbranchen.

Vi håber at årsberetningen er til nytte for alle, der søger oplysning om frøbranchens forhold og virksomhed inden for græs-, kløver- og havefrø.

Anders Mondrup
Næstformand 2014

Thor Gunnar Kofoed
Formand 2014

Nils Elmegaard
Sekretariatschef

Indhold

FORORD	2
1 DEN DANSKE FRØBRANCHE I 2014	4
1.1 BERETNINGSÅRET I HOVEDTRÆK.....	4
1.2 DET DANSKE AREAL OG UDBYTTET AF GRÆS- OG KLØVERFRØ.....	4
1.3 AREALET MED HAVEFRØ SAMT ANDET MARKFRØ.....	7
1.4 FORBRUGET AF GRÆSFRØ OG FRØ AF GRÆSMARKSBÆLGPLANTER I DANMARK.....	7
1.5 ØKOLOGISK FRØAVL	7
1.6 LAGERUDVIKLINGEN	8
1.7 AFREGNINGSPRIS TIL AVLER.....	8
1.8 DANMARKS EKSPORT AF KLØVER- OG GRÆSFRØ	9
1.9 PRODUKTIONSUDVIKLINGEN I EU-28.....	9
2 ARBEJDET I INTERNATIONALE FORA - ESA, ISF, COPA-COGECA	10
3 LANDBRUGSPOLITISKE FORHOLD MED RELATION TIL FRØ	11
4 FORSKNING OG FORSØG	12
5 ADMINISTRATION, FONDE M.M.	12
5.1 FRØAFGIFTSFONDEN.....	13
5.2 PLANTEFORÆDLINGSFONDEN	13
5.3 ERSTATNINGSFONDEN FOR MARKFRØ.....	14
5.4 SØGÅRD-FONDEN.....	14
6 BRANCHEUDVALGETS LEDELSE OG SEKRETARIAT	15
7 TABELLER	16
7.1 DANMARKS AREAL MED GRÆSMARKSBÆLGPLANTER OG GRÆSFRØ	16
7.2 DANMARKS AREAL MED HAVEFRØ OG ANDET MARKFRØ TIL CERTIFICERING	16
7.3 DANMARKS HØSTUDBYTTET AF GRÆSMARKSBÆLGPLANTER OG GRÆSFRØ	16
7.4 DANSK GENNEMSNITSUDBYTTET AF GRÆS- OG BÆLGPLANTEFRØ	16
7.5 FORBRUG I DANMARK GRÆS- OG BÆLGPLANTEFRØ	16
7.6 UDVIKLINGEN I AREALET MED ØKOLOGISKE GRÆS- OG KLØVERFRØ	16
7.7 UDVIKLINGEN I DE DANSKE FRØLAGRE PR. 1. JULI	16
7.8 UDVIKLINGEN I PRISER TIL DANSKE AVLERE FOR GRÆS- OG GRÆSMARKSBÆLGPLANTEFRØ.....	16
7.9 DANMARKS EKSPORT AF GRÆS- OG GRÆSMARKSBÆLGPLANTEFRØ FORDELT PÅ ARTER.....	16
7.10 DANMARKS EKSPORT AF GRÆS- OG PLANTEFRØ FORDELT PÅ LANDE.....	16
7.11 AREALET MED GRÆS- OG KLØVERFRØ I EU-27.....	16
7.12 EU – FRØGRÆSAREALET, FORDELT PÅ MEDLEMSLANDE	16
7.13 EU – PRODUKTIONEN AF GRÆSFRØ, FORDELT PÅ MEDLEMSLANDE	16

1 DEN DANSKE FRØBRANCHE I 2014

1.1 Beretningsåret i hovedtræk

Brancheudvalget for Frø (BFF) har i 2014 arbejdet intenst med EU's forslag til en ny frøforordning som erstatning for den eksisterende frølovgivning. BFF prioriterer sager, der har betydning for den danske frøbranches samlede udviklingsmuligheder i konkurrence med frøbrancher i andre lande – på kort og på lang sigt.

De to GUDP projekter '3030 i 2020', hvor fokus er på større udbytte med relativt færre indsatsfaktorer, og projektet 'En ny spinatfrø succes', har ligeledes fyldt ganske meget.

Høstarealet i 2014 for græs- og kløverfrø var nogenlunde på 10 års gennemsnittet, mens produktionen i lighed med 2013 blev stor - og den største siden 2006! Især produktionen af alm.rajgræs falder i øjnene med den største høst nogensinde. De fleste arter lå over gennemsnittet for de seneste ti år. Især de sidste par års udbyttensniveau i alm.rajgræs har været flotte – i 2014 rundede udbyttet for første gang 1.650 kg pr. ha.

Eksporten i markedsåret 2013/2014 blev den største siden 2010/2011, stærkt båret af en stor eksport af alm.rajgræs.

Afregningspriserne til frøavlerne for høsten 2013 blev de 3. højeste nogen sinde, mens priserne for høståret 2014 forventes at blive lidt lavere som følge af den store produktion og høje lagre.

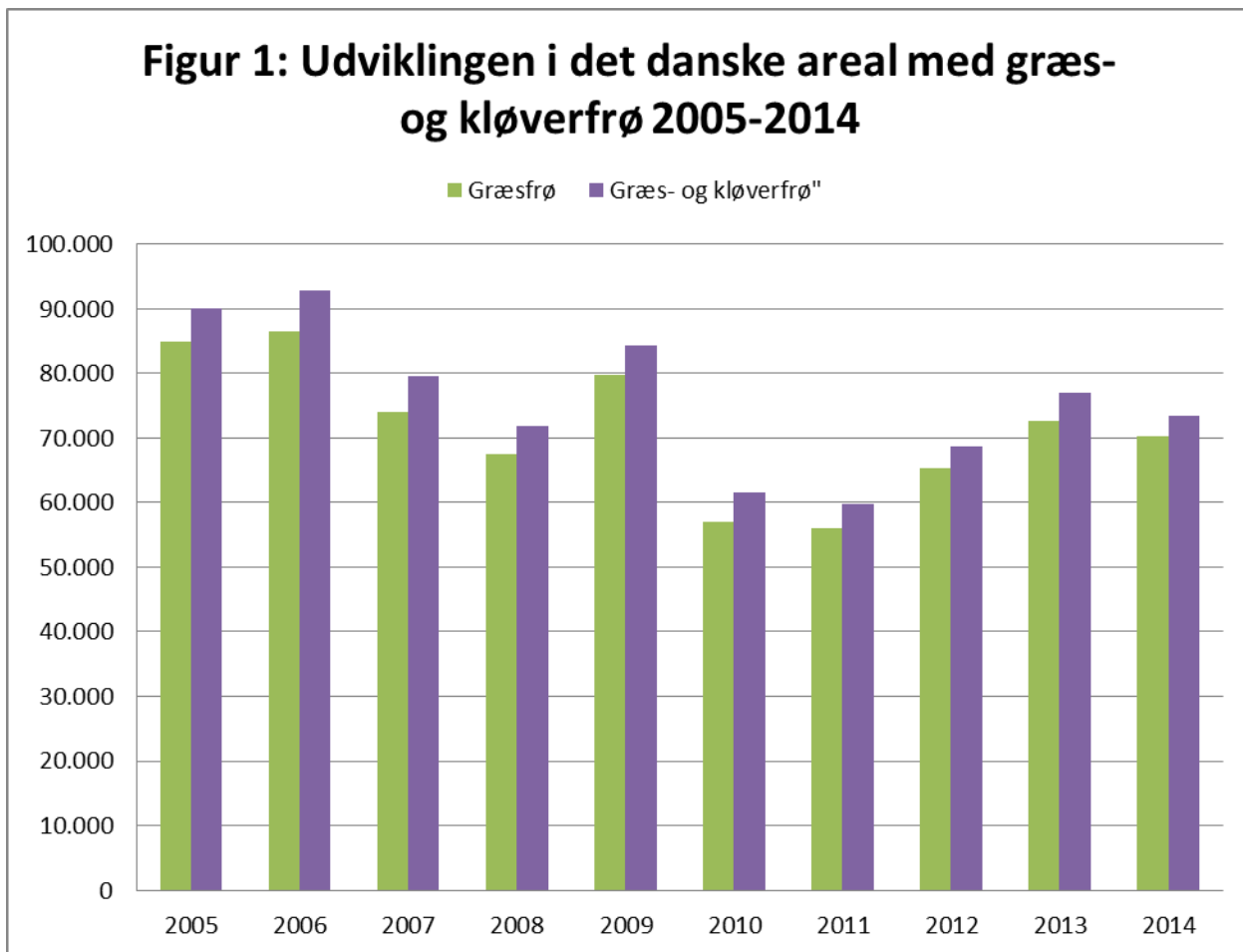
Havefrøproduktionen, hvor spinat til frø udgør langt den største del, fik i 2014 gode udbytter, og arealet var stabilt.

1.2 Det danske areal og udbytte af græs- og kløverfrø

Det danske areal med græs- og kløverfrø faldt i 2014 set i forhold til året før - se figur 1. Det samlede areal blev på 73.474 ha. Græsfrøarealet faldt til 70.223 ha og er mindre en 10 års gennemsnittet. Kløverfrøarealet faldt ligeledes og var på 3.251 ha.

Til høst 2015 forventes et fald i det samlede areal. Især alm rajgræsarealet forventes at falde efter årets store høst. Høstarealet fastlægges hvert år af firmaerne ud fra forventninger om den fremtidige efterspørgsels- og prisudvikling.

Afsætningen har været god, og der er fortsat positive signaler for den nærmeste fremtid. Frøproduktionen skal planlægges 1-3 år før man faktisk skal sælge frøet, så det forsøger frøfirmaerne at gøre ud fra kendte lagermængder, kendte og forventede produktionsmængder – både i Danmark og i de vigtigste konkurrentlande. Desuden er udbytterne af græs- og kløverfrø ret svingende fra år til år.

Figur 1: Udviklingen i det danske græs- og kløverfrøareal 2005-2014 i ha - se også tabel 1

Når man ser på de enkelte arter er det især arealet med alm. rajgræs, rødsvingel og engrapgræs, der tæller i det samlede regnestykke.

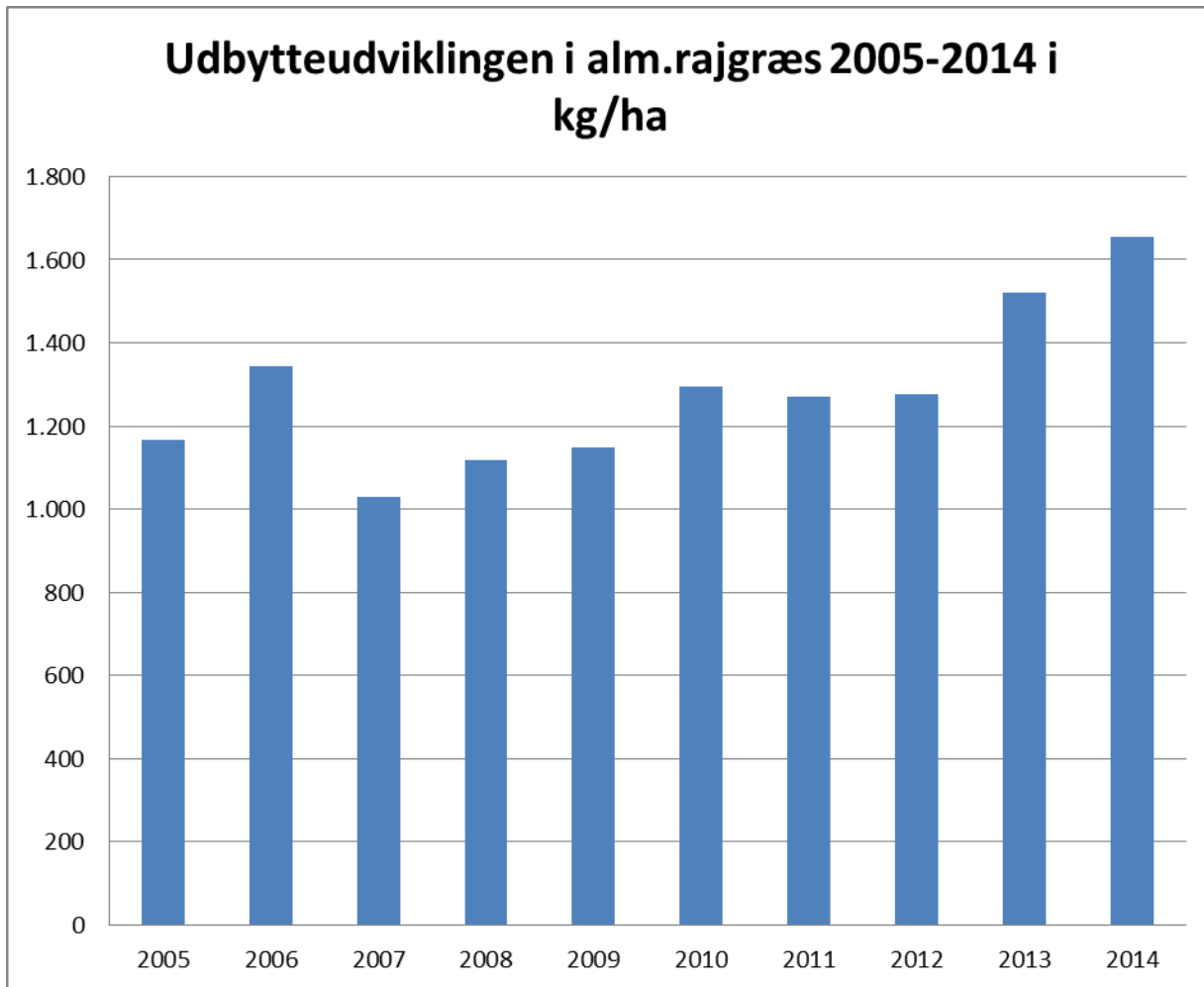
Græs- og kløverfrøarealet opgøres artsvis. Der opgøres for 14 græsarter og 5 græsmarksbælgplantearter (især kløver). Alm. rajgræs, rødsvingel og engrapgræs er de mest betydende i Danmark. De tre arter tilsammen udgjorde i 2014 hele 80 % af græs- og kløverfrøarealet i Danmark. Fordelingen af høstarealet for 2014 ses i tabel 1.

Det samlede høstudbytte af græs- og kløverfrø blev i 2014 på 108.683 tons, hvilket er det højeste siden 2006. Udbytteerne dækker over store udsving.

Alm. rajgræs udgjorde i 2014 hele 54 % af den samlede danske græs- og kløverfrøhøst, med 58.838 tons.

De tre største arter: alm. rajgræs, rødsvingel og engrapgræs udgjorde med 91.972 tons 85 % af den samlede græs- og kløverfrøhøst.

I tabel 3 ses frøgræsarternes betydning opgjort i høstet mængde. Som det ses af tabellen var alm. rajgræs, rødsvingel, strandsvingel og engrapgræs langt de betydeligste igen i 2014.

Figur 2: Udviklingen i udbytte for den mest dyrkede græsart, alm. rajgræs i perioden 2005-2014

Udbyttet i kg/ha i både græsfrø- og i kløverarterne blev i 2014 gode. Dette ses i tabel 4. De pæne udbytter i alm.rajgræs, de andre rajgræsser og i svinglerne skyldes en kombination af den fortsatte fokus på udviklings-, forsknings- og demonstrationsaktiviteter gennem GUDP og Frøafgiftsfonden (hvor resultaterne meget hurtigt omsættes til praksis), frøfirmaerne, frøavlere, samt klimaet, som har været gunstigt for frøavl i perioden.

1.3 Arealet med havefrø samt andet markfrø

Arealet med havefrøafgrøder, som især består af spinat til frø, fulgte nogenlunde normalen. Høstarealet blev i 2014 på 6.657 ha.

Den danske produktion i 2014 af spinatfrø, som i gennemsnit tegner sig for ca. 75 % af verdensproduktionen, udgjorde 5.654 ha mod 6.030 ha året før. Meget tyder på, at arealet med spinat til frø vil fortsætte på dette niveau. Arealet, der lægges i Danmark, er stærkt afhængig af adgangen til brugbare herbicider og de generelle erhvervsvilkår.

Foruden arealet med spinat til frø udgøres havefrøarealet i Danmark af ca. 20 andre havefrøarter, hvor pak choi /kinakål, (urte-)krysantemum, radise, purløg, karse og blomsterfrø er de vigtigste.

Det godkendte areal til certificering af andre markfrøarter til udsæd (markært, raps, gul sennep mv.) er på 3.766 ha, hvilket er det højeste siden 2006. Markært- og vårrapsarealerne er på højt niveau, mens hestebønnearealet er steget meget kraftigt. Stigningen i hestebønnearealet må tilskrives den øgede interesse, der for at producere mere protein selv på svinebedrifterne. Se flere detaljer i tabel 2.

1.4 Forbruget af græsfrø og frø af græsmarksbælgplanter i Danmark

Eksporten dominerer i den grad produktionen af både græs- og kløverfrø. Alligevel er det danske hjemmemarked et vigtigt marked for frøfirmaerne. I tabel 5 ses udviklingen i forbruget af græs- og kløverfrø på hjemmemarkedet. Der skelnes ikke mellem økologisk og konventionelt frø.

Forbruget i 2013/2014 blev normalt med 5.616 tons. Alm. rajgræs, rødsvingel og rajsvingel udgør ca. ¾ af forbruget af græs og kløverfrø i Danmark. Hjemmemarkedet for græs- og kløverfrø udgør almindeligvis 6 % af produktionen, mens hele 94 % eksporteres. For havefrø, dvs. især spinatfrø, eksporteres 100 %!

1.5 Økologisk frøavl

Udviklingen i arealet med økologisk græs- og kløverfrø er vist i tabel 6¹. Arealet med økologisk frø i 2014 blev med 3.770 ha gennemsnitligt målt i forhold til de seneste år. De største arealer udgøres af rød-, hvidkløver og alm.rajgræs.

Økologisk frø udgjorde i 2014 ca. 5 % af det samlede dyrkede frøareal.

¹ Arealet indgår i det samlede areal og i det samlede udbytte i tabellerne 1 og 3 (se bagest).

Høstmængden opgøres ikke, men udbytterne opgjort på baggrund af mængden af certificeret frø er generelt lavere end konventionelt markfrø. Udbyttet i økologiske græs- og kløverfrø ligger typisk på 50 - 75 % af konventionelt dyrket. Dette skyldes især at skadedyr ikke kan kontrolleres.

Produktionen/mængden af økologisk frø opgøres ikke særskilt. Økologisk frø udgør en lille del af den samlede produktion.

EU-landene kan give dispensation fra brug af økologisk frø til økologiske bedrifter, *hvis* der ikke er økologisk frø til rådighed. I Danmark er der i lighed med mange andre EU-lande oprettet en database, hvor man som økolog kan se, hvilke økologiske frø der tilbydes.

1.6 Lagerudviklingen

Hvert år ved begyndelsen af markedsåret (1. juli) opgøres lagrene på artsniveau. Udviklingen i lagrenes størrelse i Danmark er vist i tabel 7. Især lagrene med alm.rajgræs på næsten 30.000 tons er i øjnefaldende – det højeste niveau i perioden!

Lagre er nødvendige for at kunne imødekomme efterspørgslen, men tynger samtidig firmaernes finanser. Derfor planlægges produktionen ud fra den forventede efterspørgsel, lige som man i branchen er meget afhængige af vejret (især omkring høst).

1.7 Afregningspris til avler

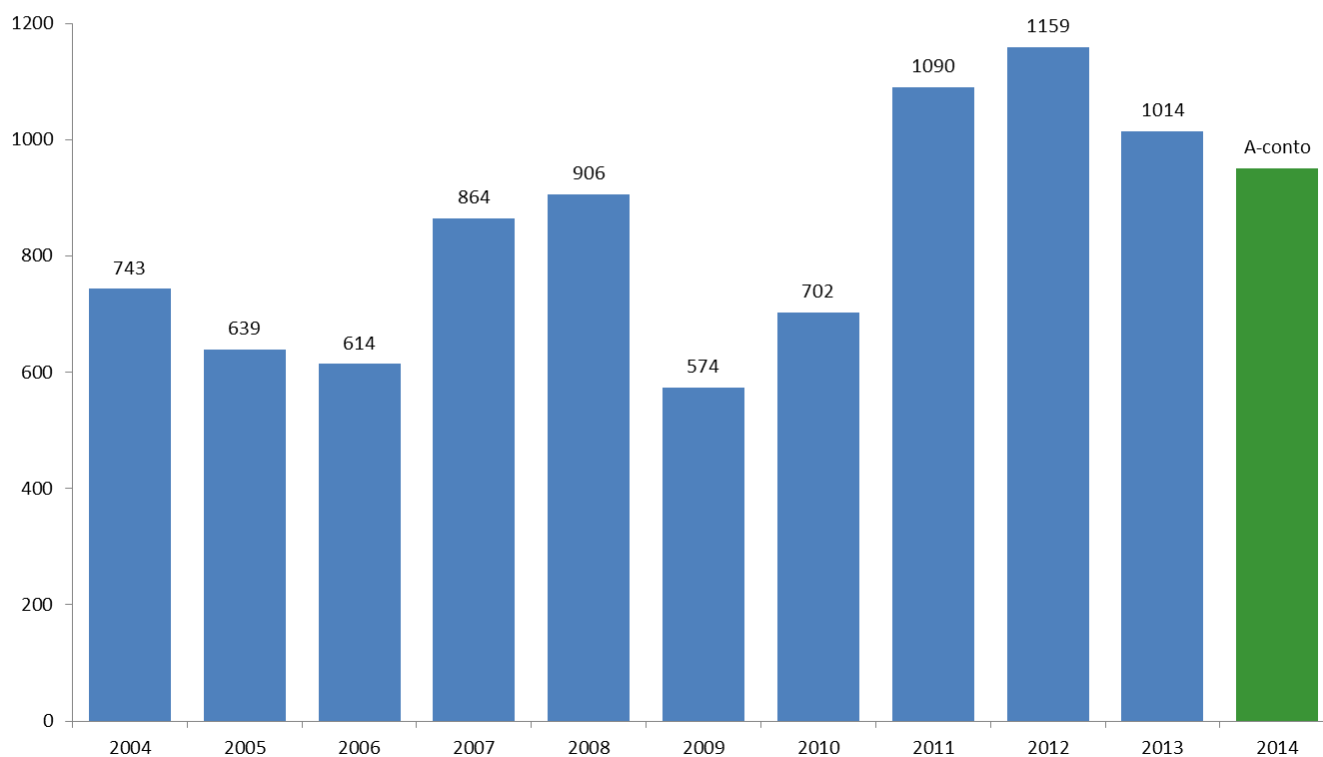
I tabel 8 ses udviklingen i de gennemsnitlige afregningspriser til danske frøavlere² for høstårene 2004-2013. Totalt set blev den vægtede afregningspris for 2013 høståret på 10,14 kr. pr. kg.

Afregningen i 2014 for 2013 høsten blev den tredje højeste nogensinde i løbende priser. Især alm.rajgræs faldt noget fra årene før.

² Bemærk, at seneste opgørelse gælder for høsten 2013, som er endelig afregnet i juni 2014. Bemærk også, at tallene er gennemsnitstal for hver enkelt art og er uden evt. bonus, lagerleje, transport eller lignende tillæg/fradrag.

Den enkelte avler modtager et á conto beløb svarende til ca. 75 % af slutafregningen hvert år i december i høståret. Den endelige afregning kendes først i juni året efter høst, hvor restudbetalingen finder sted. I Brancheudvalget for Frø indsamles ultimo året afregningspriserne for foregående høstår, hvorefter en gennemsnitlig afregningspris på artsniveau offentliggøres på Frøsektionens årsmøde i januar (altså ca. 1½ år efter høst).

Gennemsnitlig vægtet afregningspris øre/KG (uden bonus, lagerleje, transport og lign.)

Figur 3: Den vægtede afregningspris til avlerne for alle indberettede arter i høstårene 2004 til 2013

1.8 Danmarks eksport af kløver- og græsfrø

Eksporten i markedsåret 2013/14 blev på 89.432 tons mod 83.401 tons året før. Det var en stigning på 6.000 tons.

Talmaterialet kan ses i tabel 9 og 10.

Alm. rajgræs er langt den vigtigste art med næsten 50 % den eksporterede mængde, mens rødsvingel med 27 % er den næst vigtigste. Engrapgræsfrø og strandsvingel udgør henholdsvis 9 % og 5 % af eksporten.

1.9 Produktionsudviklingen i EU-28³

Desværre har EU-Kommissionen besluttet, at ophøre med at indsamle statistik over arealer, produktion og lagre. Der er derfor ikke officielle tal for de sidste par år.

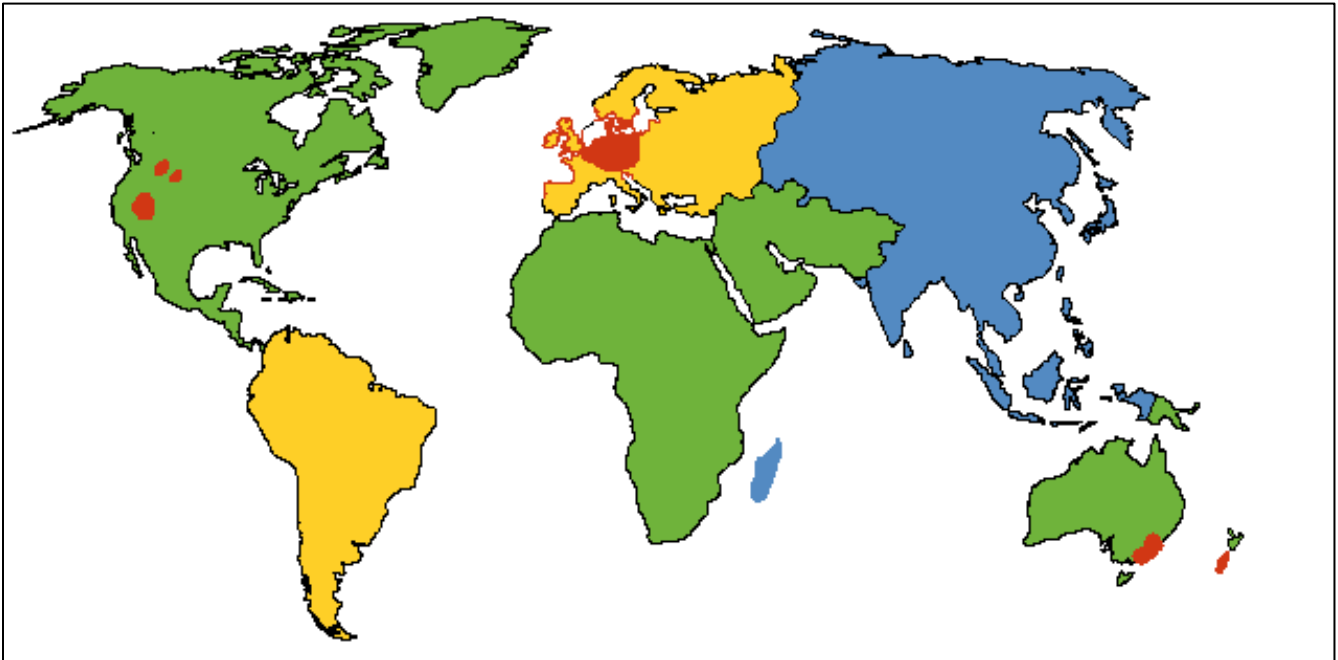
Danmark står meget stærkt i EU med ca. 50 % af produktionen.

³ Hermed forstås de 28 lande, som er medlemmer af EU

Arter som alm.rajgræs, engrapgræs, strandsvingel, hvidkløver og rødsvingel står Danmark meget stærkt på. På arter som timote og italiensk rajgræs står Danmark derimod svagt i billedet.

Det er værd at bemærke, at udbyttet i Danmark ofte er højere end vore konkurrentlande, hvilket giver Danmark en større andel målt i tons.

Græsfrøproduktionen i EU ligger sædvanligvis på ca. 200.000 tons. Rødkløver dyrkes fortrinsvist i Frankrig, Tjekkiet, Polen, Tyskland og Sverige.

Figur 4: Med rødt markeret er den geografiske placering af produktionen af tempererede græsser og kløverfrø tegnet ind. USA og EU er nogenlunde lige store, mens Canada, New Zealand, Australien samt Sydamerika også har betydende produktion

2 Arbejdet i internationale fora - ESA, ISF, COPA-COGECA

ESA (European Seed Association) repræsenterer frøhandel og frøproduktion i hele EU og arbejder for frøsektorens fremtid og nutid.

Under græsfrøsektionen i ESA arbejder et udvalg for at begrænse illegal import og svindel med frø. Det er i branchen almindeligt kendt, at der foruden det legale marked også er en illegal del, som der selvsagt ikke findes statistikker for. Kilder i branchen anslår den illegale import (fra især USA hvad græsfrø angår) til 5.000 til 10.000 tons om året. Desuden er der svindel med pakninger/etiketter og lignende.

Det er ulovlige og uacceptable aktiviteter, som forstyrrer markedsbalancen i EU.

Udvalget har dels arbejdet med konkrete svindelsager, dels med generelle retningslinjer for, hvordan frøfirmaer forventes at 'agere' på markedet (se mere: [Code of Conduct](#)). I 2011 etablerede en række af de største græsforædlingsvirksomheder i Europa samarbejde med [Breeders Trust](#) Denne virksomhed kan forfølge enkelte sager helt til retssalene, mens ESA ikke

har denne mulighed. ESA har derfor besluttet at alle deciderede sager overgives til Breeders Trust.

Arbejdet i COPA, som er landmændenes organisation i EU, er som i ESA koncentreret om frøbranchens nutid og fremtid. For det meste arbejder organisationerne sammen – især kendetegnende for de senere års arbejde med Ny Frølov (se punkt 3) i EU.

Arbejdet i ISF er koncentreret om bedste handelsmuligheder for frø og om stillingtagen og reaktioner på internationale aftaler om genressourcer.

3 Landbrugspolitiske forhold med relation til frø

Branchen har konstant fokus på de rammebetingelser som frøsektoren må leve under i Danmark. Foruden de specielle forhold omkring frøproduktion, deltager branchen i arbejdet med at forbedre rammevilkår generelt for dansk landbrug gennem medlemskabet af Landbrug & Fødevarer.

I beretningsåret har der politisk været fokus på EU-Kommissionens forslag til ny frølov, på statens hensigter om at nedlægge sortsafprøvning på Tystofte, samt gebyrer på registrering af planteværnsmidler til mindre anvendelse.

EU Kommissionen har udarbejdet et forslag til en ny forordning om produktion og markedsføring af planteformeringsmateriale ”frøloven”, til erstatning for de 12 eksisterende direktiver. Frøloven behandles i EU sammen med nye udkast til forordninger om bl.a. Plantesundhedslovgivning og Kontrol.

Fra branchens side – både nationalt og internationalt – blev der arbejdet intensivt på at forbedre forslagene og forhindre de værste vildskud. Den største hindring for et fornuftigt resultat var helt klart Europa-Parlamentet. Der blev stillet hundredevis af ændringsforslag i løbet af parlamentets håndtering, hvoraf branchen aktivt arbejdede for gennemførelsen af 38 af dem. Desværre var der i lovforslaget forslag om, at plænegræsser skulle betragtes som prydblomster. Dette var helt uantageligt fra branchens side, og dermed ændrede frøbranchen holdning til frølovens gennemførelse. Så i 2014 begyndte arbejdet med at bremse lovpakken, med baggrund i, at det nuværende regime med 12 handelsdirektiver er bedre end forslaget.

Produktion og omsætning af frø er især på grund af frøets natur som reproduktivt materiale underkastet et omfattende EU-regelsæt. Hovedbestanddelene er markedsordningen for frø, handelsdirektiver samt sortslistedirektivet, EU’s sortsbeskyttelse og lovgivningen omkring plantereforædlerrettigheder.

I Danmark ville myndighederne, for at spare, nedlægge hele enheden for sortsafprøvning i Tystofte. Staten henviste til en undtagelsesparagraf i kommissionsforordningen for markfrø, hvor små stater kunne undtages fra at etablere/drive en sortsafprøvning. I øvrigt er aktiviteterne på Tystofte helt brugerfinansierede.

Fra branchens side blev der råbt vagt i gevær, idet der helt klart var tale om aktiviteter som staten skal stå for – og da især i et land som Danmark, som er den mest betydende aktør på græsfrømarkedet. Branchens henvendte sig til Folketinget (Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) i april 2014, for at få taget positiv stilling til statens fortsatte forpligtelser til at have en uvildig sortsafprøvning.

Henvendelsen førte til langstrakte diskussioner og forhandlinger mellem staten på den ene side og hele branchen på den anden med fokus på samarbejde. Efter nøje granskning af mulighederne, blev resultatet, at sortsafprøvningsplanerne på Tystofte skulle fortsættes i privat regi.

Det lykkedes at stifte TystofteFonden pr. 1. december 2014 med overdragelsestidspunkt fra NaturErhvervstyrelsen til den erhvervsdrivende fond pr. 1. juli 2015.

Frøproduktionen er afhængig af adgangen til relevante plantebeskyttelsesmidler, men da areaerne med kløver-, græs- og havefrø ofte er relative små, ønsker de agrokemiske firmaer ikke at registrere produkterne til frøafgrøder. I lovgivningen er der så mulighed for at få registreret midler til såkaldt 'mindre anvendelse' – altså f.eks. til frøproduktion. Miljøstyrelsen havde spillet ud med et ret højt gebyr for denne registrering, men det lykkedes branchen at få sænket gebyret til et mere fornuftigt niveau.

EU-lovgivningen og implementeringen i Danmark på tilgrænsende områder påvirker også mark- og havefrøproduktionen. Det gælder bl.a. den fælles landbrugspolitik, GMO- og pesticidlovgivningen.

Branchen har regelmæssigt deltaget i møder med myndigheder, politikere, organisationer mfl. og har kommet komme med input til den danske holdning til forslaget. Forslaget blev dog trukket tilbage, og den ny kommission har ikke en revision af frølovgivningen på programmet pt.

4 Forskning og forsøg

Brancheudvalget for Frøs 'Udvalg for Forskning og Forsøg' varetager frøbranchens interesser på mark- og havefrøområdet.

Branchen er tovholder på to store projekter under det Grønne Udviklings- og Demonstrations Program (GUDP). De to GUDP projekter er fireårige og løber i perioden 2013-2016. Projekternes titler er '3030 i 2020 – mere græsfrø med relativt mindre input' og 'En ny spinatfrø succes'. De to projekter skal overordnet løfte udbyttet, holde ukrudtet i skak og udnytte ressourcerne bedre, hvilket vil forbedre konkurrenceevnen og løfte miljøprofilen for dansk frøavl. Bevillingen fra GUDP er på ca. 18,9 mio. kr. og projekterne har et samlet budget på knap 33. mio. kr.

De fleste aktiviteter skal udføres ved Aarhus Universitet Flakkebjerg, og ved SEGES (før: Videncenter for Landbrug) mens alle frøfirmaerne vil bidrage med mødedeltagelse, kommunikation, markobservationer, prøveindsamlinger, analyser m.v.

5 Administration, fonde m.m.

Brancheudvalget for Frø har i beretningsåret administreret Frøafgiftsfonden, Planteforædlingsfonden, Erstatningsfonden for Markfrø, samt Søgård-Fonden.

Brancheudvalget for Frø er desuden sekretariat for Foreningen af Danske Havefrøgrossister og for Dansk Frøhandlerforening.

5.1 Frøafgiftsfonden

Brancheudvalget for Frø administrerer (gennem aftale med L&F) fonden. Frøafgiftsfondens lovgrundlag kan findes i [Landbrugsstøtteleven](#).

Bestyrelsen bestod i beretningsåret af 9 personer, hvoraf 6 repræsenterer erhvervet og 3 repræsenterer offentlige interesser.

I henhold til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris bekendtgørelse nr. 1 af 3. januar 2005 opkræves 2 promille i produktionsafgift for frø. Afgiften opkræves for græs-, kløver- og grøntsagsfrø, der avles her i landet på grundlag af det samlede afregningsbeløb, der kontraktmæssigt tilkommer frøavleren inden fradrag af omkostninger til tørring og rensning, men før tillæg af merværdiafgift.

I regnskabsåret 2014 havde Frøafgiftsfonden et afgiftsprovener på kr. 2,527 mio. i forhold til kr. 2,149 mio. året før. Hertil kom et tilskud fra Promilleafgiftsfonden på kr. 1,8 mio. På grundlag heraf støttede Frøafgiftsfonden med i alt kr. 3,7 mio. til støtte til forsknings-, medfinansiering af GUDP programmer og rådgivningsaktiviteter.

Se www.froefgiftsfonden.dk for detaljer om de anvendte bevillinger fra fonden i beretningsåret.

5.2 Planteforædlingsfonden

Brancheudvalget for Frø administrerer fonden og er i den forbindelse en såkaldt 'særlig myndighed'. Frøafgiftsfondens lovgrundlag kan findes i [Landbrugsstøtteleven](#).

Planteforædlingsfondens bestyrelse består af 3 personer. Bestyrelsen er sammensat af 2 repræsentanter for erhvervet og 1 for offentlige interesser.

I henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 29. april 1997 opkræves der en forædlerafgift ved salg af certificeret frø og handelsfrø af markfrøarter til forbrug her i landet. Afgiftspligten påhviler den registrerede virksomhed, idet enhver virksomhed, der erhvervs-mæssigt sælger markfrø, skal anmeldes og registreres i Planteforædlingsfonden.

Forædlerafgifterne udgør følgende beløb:

1. For frø af græsmarksbælgplanter og græsser	1,25 kr./kg
2. For ubehandlet og slebet frø af bederoer til foderbrug	2,34 kr./kg
3. For frø af kålroe og turnips	6,24 kr./kg
4. For frø af lupin, vikke og andre grøntfoderplanter	0,17 kr./kg
5. For pilleret frø af bederoer til foderbrug	14,08 kr./unit á 100.000 stk. frø
6. For pilleret frø af kålroe	16,21 kr./unit á 100.000 stk. frø
7. For majs	2,34 kr./unit á 50.000 kerner

I regnskabsåret 2013 blev der indbetalt forædlerafgifter for i alt 8.252 tkr. Fondens midler fordeles pro rata til de respektive danske eller udenlandske sortsejere. Se mere på fondens hjemmeside: www.planteforaedlingsfonden.dk

5.3 Erstatningsfonden for Markfrø

Brancheudvalget for Frø har siden 1993 varetaget administrationen af Erstatningsfonden for Markfrø.

Erstatningsfondens formål er at opkræve og udbetale erstatninger ved kvalitetsmangler i forbindelse med handel med frø og at administrere erstatningsreglerne for markfrø samt yde tilskud til projekter vedrørende markfrø. Fonden opkræver erstatninger fra virksomheder, som ifølge erstatningsreglerne er pligtige til at indbetale erstatningsbeløb til Fonden.

Fondens indtægter anvendes principielt til udbetaling af erstatningsbeløb til køberne af det erstatningspligtige frø, og endvidere kan der ydes tilskud til projekter vedrørende markfrø.

Der er renteindtægter fra fondens grundkapital. Efter kontrolhonorar til NaturErhvervstyrelsen og administration og revision, blev der ikke udloddet midler til forskning eller lignende i 2014.

Erstatningsreglerne har tidligere været baseret på markfrøbekendtgørelsen, men da NaturErhvervstyrelsen ønskede erstatningsordningen privatiseret, besluttede De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug og Dansk Frøhandlerforening i slutningen af 1997 at videreføre ordningen på et privatretligt grundlag. I 1998 godkendte Civilrets-Direktoratet Erstatningsfondens nye fundats.

Erstatningsfondens bestyrelse består af 4 personer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af Landbrug & Fødevarer, Frøsektionen og 2 medlemmer af Dansk Frøhandlerforening. Brancheudvalget varetager sekretariatet for fonden.

5.4 Søgård-fonden

Kirsten og Sigurd Andersen oprettede i 1995 af egne midler Søgård-fonden til støtte for Folkekirkens Nødhjælp og dansk frøproduktion. Fonden reguleres af vedtægterne og styres af bestyrelsen. Brancheudvalget for Frø har siden 2001 vederlagsfrit varetaget administrationen af Søgård-fonden.

Udlodninger fra fonden gives til forsøg med græsser eller kløver, publikation af resultater, rejseomkostninger og deltagergebyr til kongresser indenfor frøproduktion samt til Folkekirkens Nødhjælp.

6 Brancheudvalgets ledelse og sekretariat

I henhold til Brancheudvalget for Frøs vedtægter går formandsposten på skift mellem en repræsentant for henholdsvis handel og produktion for ét år ad gangen. I 2014 var avlsdirektør Anders Mondrup næstformand og gårdejer Thor Gunnar Kofoed formand.

På Brancheudvalgets hjemmeside: www.brancheudvalgetforfroe.dk kan sammensætning ses.

Brancheudvalget har 3 medlemmer og 9 repræsentanter:

Forening/organisation	Antal repræsentanter
Landbrug & Fødevarer, <i>Frøsektionen</i>	4
Dansk Frøhandlerforening	4
Foreningen af Danske Havefrøgrossister	1

Under Brancheudvalget er der nedsat et udvalg for forskning og forsøg, som udarbejder oplæg og indstilling til Brancheudvalget med henblik på den overordnede koordinering og planlægning af forskning og forsøg indenfor frøproduktion. Udvalget er sammensat af Brancheudvalgets formandskab samt ét medlem fra hhv. Landbrug & Fødevarer, *Frøsektionen*, Foreningen af Danske Havefrøgrossister, Dansk Frøhandlerforening og DLF-TRIFOLIUM. Landbrug & Fødevarer, *Frøsektionen*, besætter formandsposten i udvalget, med mindre udvalget i fuld enighed bestemmer andet.

Brancheudvalget har aftale om sekretariatsbetjening i Landbrug & Fødevarer.

Brancheudvalget for Frø 2014:

Thor Gunnar Kofoed (formand), Anders Mondrup (næstformand), Truels Damsgaard, Torben Hansen, Frederik Lüttichau, Henning van Veldhuizen, Per Funch Clausen, Carsten Jørgensen og Søren Just. Thomas Holst og Barthold Feidenhans'1 deltog som observatører.

Sekretariatets opgaver blev i beretningsåret udført af chefkonsulent Christina Bøje og chefkonsulent Hanne Elkjær (Frøafgiftsfonden) mens Birgitte Newton og Jens Kramer tog sig af bogføring og regnskab. Deloitte er brancheudvalgets revisor.

7 Tabeller

- 7.1 Danmarks areal med græsmarksbælgplanter og græsfrø
- 7.2 Danmarks areal med havefrø og andet markfrø til certificering
- 7.3 Danmarks høstudbytte af græsmarksbælgplanter og græsfrø
- 7.4 Dansk gennemsnitsudbytte af græs- og bælgplantefrø
- 7.5 Forbrug i Danmark græs- og bælgplantefrø
- 7.6 Udviklingen i arealet med økologiske græs- og kløverfrø
- 7.7 Udviklingen i de danske frølagre pr. 1. juli
- 7.8 Udviklingen i priser til danske avlere for græs- og græsmarksbælgplantefrø
- 7.9 Danmarks eksport af græs- og græsmarksbælgplantefrø fordelt på arter
- 7.10 Danmarks eksport af græs- og plantefrø fordelt på lande
- 7.11 Arealet med græs- og kløverfrø i EU-27
- 7.12 EU – frøgræsarealet, fordelt på medlemslande
- 7.13** EU – produktionen af græsfrø, fordelt på medlemslande

Tabel 1

Danmarks areal med græsmarksbælgplanter og græsfrø, ha.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	361	432	424	467	381	616	320	261	475	364	410
Hvidkløver	4.800	5.727	4.932	3.903	4.077	3.779	3.398	3.044	3.684	2.724	4.007
Lucerne	0	0	0	0	5	3	18	14	18	22	8
Alsikekløver	0	6	0	0	7	0	0	0	6	6	3
Humlesneglebælg	97	115	98	87	84	88	19	95	132	136	95
Kællingetand	4	3	3	0	0	0	0	0	30	0	4
Bælgplantefrø i alt	5.258	6.280	5.454	4.457	4.554	4.486	3.755	3.414	4.345	3.251	4.525
Alm. rajgræs	36.380	37.553	30.349	29.061	34.530	23.507	25.947	34.854	38.446	35.581	32.621
Ital.rajgræs	2.573	2.276	1.647	1.496	1.458	1.314	1.389	1.404	1.293	1.376	1.623
Hybrid rajgræs	1.437	1.406	1.313	1.007	828	438	397	700	761	913	920
Timothe	721	631	473	321	247	212	342	383	252	336	392
Knoldrottehale	20	17	11	16	6	4	12	4	16	16	12
Hundegræs	2.463	2.049	3.165	4.571	5.312	2.645	1.207	952	1.442	2.098	2.590
Engsvingel	984	1.071	1.093	1.150	936	345	233	256	263	225	656
Rødsvingel	25.670	26.087	21.016	16.449	21.129	16.857	15.646	15.415	18.401	17.827	19.450
Bakkesvingel	1.036	1.285	1.222	1.039	1.302	1.214	1.000	786	775	697	1.036
Strandsvingel	2.680	2.872	3.928	5.201	6.167	2.865	1.356	2.706	3.984	4.232	3.599
Rajsvingel	263	512	970	869	735	379	703	634	1.036	1.263	736
Hvene	197	124	178	143	137	218	158	140	94	69	146
Alm.rapgræs	244	264	200	119	67	120	113	87	36	108	136
Engrapgræs	10.166	10.398	8.503	5.959	6.949	6.890	7.438	7.034	5.928	5.482	7.475
Græsfrø ialt	84.834	86.551	74.071	67.402	79.803	57.008	55.941	65.355	72.727	70.223	71.391
Total	90.092	92.831	79.524	71.859	84.357	61.494	59.696	68.769	77.072	73.474	75.917

Tabel 2

Danmarks areal med havefrø (ej cert.) og andet markfrø til certificering, ha.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit sidste 10 år
Spinat	4.316	5.654	5.871	5.810	5.808	3.647	4.701	5.096	6.030	5.456	5.239
Andet havefrø	1.159	915	1.004	680	744	759	1.040	1.007	920	1.201	930
I alt	5.475	6.569	6.875	6.490	6.552	4.406	5.741	6.103	6.950	6.657	5.782
Markært	4.541	3.050	1.479	1.207	2.145	2.318	1.362	923	1.220	1.620	2.928
Hestebønne	294	342	63	61	147	260	29	371	554	1.028	199
Lupin	188	77	128	151	108	203	123	90	63	27	234
Vikke	-	12	7	-	-	30	19	26	21	18	13
Roer	106	100	60	65	60		30	21	50	53	68
Vårraps	47	227	78	35	43	160	242	211	578	643	117
Vinterraps	376	78	280	382	315	158	67	43	139	181	315
Oliehør	-	-	-	-	-	-	-	-			6
Gul sennep	22	11	75	145	131	215	256	164	202	196	110
Kommen	14	7	6	-	-	-	-	-			7
I alt	5.586	3.903	2.176	2.048	2.948	3.506	2.127	1.849	2.827	3.766	4.005
Total	11.061	10.472	9.051	8.538	9.500	7.912	7.868	7.952	9.777	10.423	9.787
Brancheudvalget for Frø											

Tabel 3

Danmarks høstudbytte af græsmarksbælgplanter og græsfrø, tons

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	119	105	56	180	137	179	53	56	165	112	116
Hvidkløver	2.291	2.806	928	1.760	2.180	1.942	985	1.312	1.827	1.403	1.743
Alsikekløver		3	0						3	1	2
Lucerne									3	3	3
Humlesneglebælg	108	98	73	106	65	90	12	83	133	146	91
Kællingetand			0						12		6
Bælgplantefrø i alt	2.518	3.012	1.057	2.046	2.382	2.211	1.050	1.451	2.143	1.665	1.954
Alm. rajgræs	42.423	50.403	31.199	32.488	39.653	30.436	32.967	44.520	58.465	58.838	42.139
Ital.rajgræs	3.494	3.377	1.918	1.755	2.111	1.811	2.063	2.038	1.945	2.099	2.261
Hybrid rajgræs	1.716	2.074	1.262	891	896	591	506	793	1.001	1.468	1.120
Timothe	319	190	182	111	137	82	95	161	108	145	153
Knoldrottehale	10	5	3	11	3	1	1	2	13	16	7
Hundegræs	2.832	2.451	3.040	4.967	6.664	3.234	865	845	1.602	2.509	2.901
Engsvingel	1.043	1.086	844	1.204	826	298	174	159	189	182	600
Rødsvingel	39.369	33.830	23.143	25.624	33.668	26.853	18.844	20.196	24.564	26.576	27.267
Bakkesvingel	1.086	1.209	830	1.027	1.356	1.132	788	772	728	778	971
Strandsvingel	3.476	3.937	4.911	5.899	8.357	4.709	1.523	3.356	5.765	5.897	4.783
Rajsvingel	293	681	838	665	626	393	789	657	1.469	1.842	825
Hvene	70	52	60	50	47	3	2	2	68	26	38
Alm.rapgræs	258	210	94	117	65	107	88	60	28	85	111
Engrapgræs	10.509	10.123	7.120	5.346	7.763	6.605	6.344	7.153	6.244	6.558	7.376
Græsfrø ialt	106.898	109.631	75.447	80.156	102.172	76.255	65.049	80.714	102.189	107.018	90.553
Total	109.416	112.643	76.505	82.202	104.554	78.466	66.099	82.165	104.332	108.683	92.506

Brancheudvalget for Frø

Tabel 4

Dansk gennemsnitsudbytte af græs- og bælglplantefrø, kg pr. ha.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit sidste 10 år
Alm. rajgræs	1.166	1.342	1.028	1.118	1.148	1.295	1.271	1.278	1.521	1.654	1.282
Ital.rajgræs	1.358	1.484	1.165	1.173	1.448	1.378	1.485	1.472	1.510	1.531	1.400
Hybrid rajgræs	1.194	1.475	962	885	1.082	1.350	1.275	1.133	1.315	1.607	1.228
Timothe	442	302	386	346	555	388	278	421	429	431	398
Knoldrottehale	493	294	311	713	561	346	98	578	829	1.001	522
Hundegræs	1.150	1.196	961	1.087	1.254	1.223	717	887	1.111	1.196	1.078
Engsvingel	1.060	1.014	772	1.047	882	864	747	620	718	807	853
Rødsvingel	1.534	1.297	1.101	1.558	1.593	1.593	1.204	1.310	1.335	1.491	1.402
Bakkesvingel	1.048	940	679	988	1.042	933	788	982	940	1.116	946
Strandsvingel	1.297	1.371	1.250	1.134	1.355	1.644	1.123	1.240	1.447	1.393	1.325
Rajsvingel	1.114	1.331	864	765	852	1.037	1.122	1.036	1.418	1.458	1.100
Hvene	355	419	338	350	344	192	222	308	722	373	362
Alm.rapgræs	1.057	797	468	983	970	892	779	694	775	792	821
Engrapgræs	1.034	974	837	897	1.117	959	853	1.017	1.053	1.196	994
Rødkløver	330	242	133	385	360	290	166	213	347	308	277
Hvidkløver	477	490	188	451	535	514	290	431	496	515	439
Alsikekløver			25						507	198	
Lucerne									149	147	
Humlesneglebælg	1.113	853	747	1.218	773	1.017	606	877	1.007	1.076	929
Alm.Kællingetand									415		

Brancheudvalget for Frø

Tabel 5

Forbrug i Danmark græs- og bælglantefrø, tons

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	Gennemsnit sidste 10 år
Alm. rajgræs	2.979	2.973	3.107	2.886	2.535	3.029	2.988	2.401	2.377	2.768	2.804
Ital.rajgræs	613	470	440	384	343	426	355	326	571	291	422
Hybrid rajgræs	241	226	188	166	148	164	152	118	112	153	167
Timothe	114	118	125	123	123	144	147	115	109	121	124
Hundegræs	7	9	7	6	8	9	17	50	199	91	40
Engsvingel	84	74	89	84	84	102	104	95	79	93	89
Rødsvingel	1.166	1.199	1.272	1.160	1.026	1.074	1.042	853	837	837	1.047
Bakkesvingel	32	30	38	42	35	34	24	23	27	26	31
Strandsvingel	5	21	30	47	45	97	79	70	111	140	65
Rajsvingel	90	178	285	339	383	529	527	359	294	398	338
Hvene	16	18	22	17	16	16	13	15	15	14	16
Alm.rapgræs	13	14	5	11	9	10	11	10	10	9	10
Engrapgræs	409	451	459	451	396	337	303	249	233	251	354
Græsser ialt	5.769	5.782	6.067	5.716	5.151	5.971	5.762	4.684	4.974	5.192	5.507
Rødkløver	100	101	88	76	84	105	103	76	78	94	91
Hvidkløver	346	341	359	355	295	342	326	265	228	295	315
Kællingetand							3	2	2	1	
Lucerne	41	40	61	55	105	90	81	61	84	37	66
Bælglantefrø i alt	487	482	508	486	484	537	510	402	390	426	471
Total	6.256	6.264	6.575	6.202	5.635	6.508	6.272	5.086	5.364	5.618	5.978

Tabel 6

Udviklingen i arealet med økologisk græs- og kløverfrø, ha.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	184	258	201	346	268	439	198	240	344	410	289
Hvidkløver	631	879	308	521	542	897	701	634	852	618	658
Bælgplantefrø i alt	815	1.137	509	867	810	1.335	899	874	1.196	1.028	947
Alm. rajgræs	1.274	1.209	922	822	1.118	1.309	1.798	2.104	2.108	1.655	1.432
Ital. rajgræs	149	160	79	41	30	24	120	87	98	84	87
Hybrid rajgræs	169	136	60	54	48	32	75	217	187	195	117
Timothe	187	256	233	138	138	88	215	249	172	252	193
Hundegræs	41	70	97	79	132	77	78	72	122	98	87
Engsvingel	48	48	102	56	93	103	83	52	112	114	81
Rødsvingel	37	27	28	47	71	75	49	11	61	95	50
Strandsvingel	5	24	24	43	10	65	79	30	56	98	43
Rajsvingel	60	79	140	142	130	135	203	153	183	151	137
Engrapgræs	38	13	8	0	6	0	26	6	9	0	11
Alm. rapgræs	34	27	0	0	0	0	0	0			8
Græsser i alt	2.042	2.049	1.692	1.421	1.775	1.909	2.725	2.981	3.107	2.742	2.244
Totalt	2.857	3.185	2.201	2.288	2.585	3.245	3.625	3.855	4.303	3.770	3.191
Brancheudvalget for Frø											

Tabel 7

Udviklingen i de danske frølagre pr. 1. juli

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	98	73	74	42	79	181	456	207	197	83	89	130	157
Hvidkløver	625	374	154	558	1.813	906	1.495	1.527	1.723	946	944	1.300	1.012
Alsike	41	30	7	0	7	2	29	5	14	28	7	11	16
Lucerne	26								88	122	90	141	79
Alm.Kællingetand									3	5	17	16	4
Humlesneglebælg	12	3	11	30	35	13	24	30	1	1	3	58	16
Ialt bælplanter	802	480	246	630	1.935	1.102	2.004	1.769	2.026	1.185	1.150	1.655	1.218
Alm. rajgræs	6.544	7.978	13.342	18.332	24.552	16.541	21.017	24.228	10.067	9.485	16.610	29.958	15.209
Ital.rajgræs + WW	2.333	1.347	2.013	3.005	3.466	1.844	2.125	2.438	1.529	1.706	2.314	2.065	2.181
Hybrid rajgræs	576	194	350	958	1.754	2.399	2.470	1.877	941	686	703	951	1.220
Timothe	211	228	173	136	82	125	593	380	145	270	276	638	234
Knoldrottehale	1	1	1	8	5	3	14	10	1	1	2	8	5
Hundegræs	1.177	2.567	2.023	740	275	509	3.407	7.499	6.220	3.588	656	151	2.801
Engsvingel	610	134	80	252	448	425	1.155	1.374	526	111	66	56	511
Rødsvingel	6.953	4.539	4.035	15.497	15.237	8.384	14.460	22.515	20.869	13.679	8.981	7.612	12.617
Bakkesvingel	573	88	152	309	144	73	476	1.077	1.350	995	779	395	524
Strandsvingel	1.332	821	771	742	504	1.184	4.389	7.577	5.608	2.262	1.146	2.442	2.519
Rajsvingel	29	5	24	65	354	654	791	760	343	464	250	622	349
Hvene	48	80	44	38	40	68	103	116	75	110	293	210	72
Alm.rapgræs	163	54	29	64	36	41	130	31	58	51	40	27	66
Engrapgræs	2.451	1.588	1.373	2.933	3.972	2.616	4.204	4.898	4.969	4.763	5.971	4.885	3.377
Andre græsser								276	51	43	124	49	123
Ialt græsser	23.001	19.624	24.410	43.079	50.872	34.867	55.334	75.056	52.753	38.214	38.210	50.067	41.721
Total	23.803	20.104	24.656	43.709	52.807	35.969	57.338	76.825	54.779	39.399	39.360	51.721	42.939

Tabel 8

Udviklingen i priser til danske avlere for græs- og græsmarksbælgplantefrø, kr. pr. kg

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	23,96	21,68	24,02	32,15	34,88	35,13	39,80	34,68	30,71	39,36	31,64
Hvidkløver	26,21	23,69	19,53	28,32	26,65	17,78	20,47	28,91	31,89	30,56	25,40
Humlesneglebælg	12,79	10,62	12,99	15,98	14,23	12,10	12,84	28,74	21,41	22,15	16,39
Alm. rajgræs	6,71	5,52	5,13	7,56	8,06	5,30	6,80	10,73	10,98	8,64	7,54
Ital.rajgræs	6,52	4,90	4,63	6,55	7,40	5,00	6,05	9,63	9,52	7,86	6,81
Hybrid rajgræs	8,14	6,17	5,68	8,09	8,35	5,68	6,28	11,75	13,93	12,94	8,70
Timothe	8,83	9,27	9,16	14,63	13,81	11,83	12,30	20,71	26,64	29,38	15,66
Knoldrottehale	23,79	26,02	27,36	30,15	23,96	21,78	23,65	29,94	23,34	23,31	25,33
Hundegræs	5,50	6,34	7,81	11,00	10,50	5,21	5,57	10,08	12,76	11,71	8,65
Engsvingel	8,53	8,83	8,12	10,29	9,26	6,37	9,22	11,29	14,59	17,13	10,36
Rødsvingel	6,96	5,41	5,40	7,64	7,68	4,89	5,44	8,79	9,96	9,98	7,22
Bakkesvingel (stivbl.)	8,09	7,15	6,89	10,30	11,00	7,01	8,52	11,75	12,75	11,49	9,49
Strandsvingel	6,10	6,36	6,73	8,82	7,90	4,53	4,74	9,22	10,28	10,31	7,50
Rajsvingel	7,52	6,71	6,54	9,10	10,05	6,97	7,89	11,98	13,39	11,92	9,21
Alm.rapgræs	10,42	9,75	10,94	14,53	14,94	11,85	11,05	16,03	17,02	18,54	13,51
Engrapgræs	11,41	9,68	9,07	12,78	14,49	8,94	11,01	14,94	15,18	15,02	12,25
Hvene	24,26	21,29	21,15	25,55	27,06	22,84	26,07	29,78	28,83	26,84	25,37
Vejet gns.	7,43	6,39	6,14	8,64	9,06	5,74	7,02	10,90	11,55	10,14	8,30

Brancheudvalget for Frø - årlig indberetning af afregning. Tallene er uden evt. bonus, lagerleje, transport o.lign.

Tabel 9

Danmarks eksport af græs- og græsmarksbælgplantefrø fordelt på arter, tons

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	113	164	156	182	139	413	123	112	179	73	165
Hvidkløver	1.222	1.551	1.310	1.636	1.121	1.966	1.483	1.711	1.464	1.368	1.483
Andre bælgplanter*	22	52	67	25	57	153	161	20	155	86	80
Lucerne	301	426	530	147	85	198	165	114	153	278	240
Sneglebælg	55	90	96	94							84
I alt bælgplanter	1.713	2.283	2.160	2.084	1.402	2.730	1.932	1.957	1.952	1.804	2.002
Alm. rajgræs	34.058	35.441	41.670	37.364	27.791	35.881	44.564	34.411	36.163	43.480	37.082
Ital. rajgræs	2.178	2.667	3.146	4.238	2.043	2.292	2.125	1.992	1.888	2.260	2.483
Hybrid rajgræs	902	1.072	820	670	944	1.229	1.360	834	668	463	896
Timothe	415	400	751	597	415	644	497	733	757	776	599
Knoldrottehale	4	2	4								3
Hundegræs	3.009	4.515	2.890	2.672	2.323	2.334	3.670	3.343	3.672	1.998	3.043
Engsvingel	437	875	605	598	328	524	1.029	848	526	365	614
Rødsvingel	24.176	26.893	33.052	29.047	19.871	24.196	26.685	24.553	23.963	24.167	25.660
Bakkesvingel (stivbl.)	1.247	1.162	1.341	1.046	677	724	789	811	877	940	961
Strandsvingel	4.123	4.194	4.581	4.416	2.897	4.575	7.119	5.846	4.840	4.497	4.709
Rajsvingel	136	169	374	262	222	303	480	667	933	1.216	476
Hvene	66	87	73	85	85	85	125	73			85
Alm. rapgræs	198	202	240	82	37	144	93	102	65	53	122
Engrapgræs	7.560	7.311	8.853	10.078	5.283	6.749	6.811	6.376	6.994	7.265	7.328
Andre græsser**			63	88	140	142	125	24	103	147	104
I alt græsser	78.509	84.990	98.464	91.242	63.057	79.822	95.473	80.613	81.449	87.628	84.125
Total	80.222	87.273	100.623	93.326	64.459	82.551	97.405	82.570	83.401	89.432	86.126

* inkl. Sneglebælg, alsike, kællingetand, persisk kløver, jordkløver, alexandrinerkløver, blodkløver, ladino kløver

** inkl. hvene, hejre, bermudagræs, mosebunke, dichondra repens, draphavre, poa reptans, enårig rapgræs, lundrapgræs, kikuyugræs og kamgræs

Tabel 10

Danmarks eksport af græs- og plantefrø fordelt på lande, tons

Land	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	Gennemsnit
											sidste 10 år
Belgien/Lux.	1.342	1.069	1.421	2.020	927	916	1.197	1.288	1.091	1.156	1.243
Finland	1.642	1.561	1.584	2.104	1.138	1.130	1.398	736	980	1.149	1.342
Frankrig	11.893	10.184	10.888	11.210	8.227	9.357	11.177	11.760	9.188	9.145	10.303
Holland	6.780	7.097	6.186	9.383	7.600	5.537	9.577	9.834	8.249	8.813	7.906
Irland	1.596	1.170	2.217	1.743	1.111	1.680	1.342	1.616	1.065	1.090	1.463
Italien	5.645	5.728	6.515	5.230	3.668	7.162	5.916	5.247	4.143	4.767	5.402
Litauen	766	1.237	1.816	1.078	390	516	513	874	1.000	1.127	932
Polen	1.887	1.831	1.968	2.600	1.422	2.122	3.142	3.074	2.932	2.331	2.331
Portugal	469	629	700	548	389	336	367	563	278	231	451
Rumænien	454	608	978	570	399	805	891	932	817	732	719
Slovenien	264	331	750	793	244	439	382	280	93	204	378
Spanien	2.311	2.122	1.766	1.694	901	1.184	1.596	0	857	904	1.334
Sverige	2.312	1.925	2.139	2.231	1.487	1.298	1.290	1.090	1.219	1.184	1.618
Tjekkiet	1.031	1.502	1.672	1.509	474	1.067	1.216	1.262	1.120	1.104	1.196
Tyskland	22.836	27.543	31.639	24.139	18.946	24.014	31.295	25.019	23.289	21.587	25.031
UK	7.532	8.241	8.385	7.871	6.267	8.260	9.776	8.963	5.976	7.990	7.926
Ungarn	990	1.074	1.059	1.138	716	851	820	847	664	958	912
Østrig	1.899	1.269	1.724	2.230	1.566	1.366	1.481	1.517	2.133	1.567	1.675
Andre EU-lande	925	1.157	1.575	1.802	671	909	918	844	1.045	1.322	1.117
EU-28 I ALT	72.574	76.279	84.981	79.894	56.543	68.949	85.210	70.942	66.138	67.362	72.887
- heraf EU-15	66.464	68.746	75.413	70.828	52.496	62.435	76.578	63.516	58.490	59.674	65.464
- heraf EU-12	6.111	7.533	9.569	9.067	4.047	6.514	7.714	7.426	7.648	7.670	7.330
Norden	681	688	789	903	684	459	602	607	879	595	689
Øvrige Europa	4.623	5.334	6.486	7.196	4.076	6.793	8.006	8.058	8.801	8.312	6.768
Nordamerika	748	2.093	4.516	2.482	1.291	1.919	1.163	715	3.617	6.047	2.459
Sydamerika	692	917	874	553	203	542	548	405	492	584	581
Asien	666	1.436	2.233	1.498	1.080	3.258	2.276	1.503	3.031	6.069	2.305
3. lande i alt	7.645	10.996	15.642	13.432	7.831	13.517	12.988	11.671	17.263	22.070	13.305
TOTALT	80.220	87.275	100.623	93.326	64.374	82.466	97.280	82.613	83.401	89.432	86.101
Brancheudvalget for Frø											

Tabel 11

Arealet med græs- og kløverfrø i EU-27, ha.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Gennemsnit sidste 10 år
Hvene	774	729	600	728	642	652	580	299	168	153	533
Draphavre	177	175	252	279	378	377	339	352	317	252	290
Hundegræs	7.398	7.050	7.459	9.799	11.608	11.392	5.976	3.765	3.390	4.140	7.198
Strandsvingel	10.775	10.610	11.202	13.499	15.087	16.614	11.142	7.771	7.620	10.327	11.465
Stivbl. svingel	2.315	3.018	3.629	3.313	3.373	3.090	2.976	3.020	2.199	2.466	2.940
Engsvingel	8.516	10.024	12.278	13.576	12.720	9.445	6.674	5.445	4.073	5.602	8.835
Rødsvingel	34.632	40.634	43.330	37.386	29.721	32.287	27.873	25.921	21.658	26.215	31.966
Ital. rajgræs	44.255	45.070	40.158	34.959	30.202	37.937	31.424	34.604	24.715	36.584	35.991
Alm. rajgræs	84.929	88.808	89.511	74.819	59.209	68.803	54.530	54.488	62.256	70.870	70.822
Hybrid rajgræs	3.810	5.632	6.139	5.945	4.627	4.043	2.152	2.505	3.758	4.986	4.360
Timothe	16.690	16.244	19.513	18.708	18.489	16.215	14.486	14.514	7.267	14.019	15.615
Lundrapgræs	125	112	109	104	28	42	66	127	98	115	93
Engrapgræs	13.164	13.747	13.652	11.945	8.409	9.249	9.601	9.907	8.605	7.388	10.567
Alm. rapgræs	308	244	269	206	254	73	147	140	111	36	179
Rajsvingel	1.053	1.959	3.189	4.197	3.718	2.652	1.208	1.373	1.487	2.122	2.296
Græsser ialt	228.921	244.056	251.290	229.463	198.465	212.871	169.174	164.231	147.722	185.275	203.147
Rødkløver	13.031	14.758	18.496	21.183	16.497	18.622	19.423	15.891	15.324	16.931	17.016
Hvidkløver	5.042	6.263	7.464	6.436	5.699	4.950	4.801	4.727	4.332	5.028	5.474
Andet kløver	12.262	14.469	7.326	8.210	8.365	11.373	12.380	11.267	17.668	18.518	12.184
Kløver i alt	30.335	35.490	33.286	35.829	30.561	34.945	36.604	31.885	37.324	40.477	34.674
Total	259.256	279.546	284.576	265.292	229.026	247.816	205.778	196.116	185.046	225.752	237.820
Brancheudvalget for Frø											

Tabel 12

EU - frøgræsarealet, fordelt på medlemslande, ha.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Andel af EU-areal	<i>Gennemsnit sidste 10 år</i>
Belgien	3.926	4.001	3.537	3.521	2.798	3.396	2.620	2.464	3.147	2.291	1,4	2.642
Tyskland	33.206	35.331	33.733	32.095	27.825	28.869	25.463	24.050	26.430	26.418	15,6	24.454
Frankrig	22.462	25.441	24.169	21.312	16.960	16.939	12.318	11.714	12.198	12.699	7,5	14.686
Italien	4.427	4.443	3.406	3.298	3.354	4.467	4.283	4.401	3.831	5.283	3,1	3.433
Holland	25.021	26.993	25.392	19.325	15.361	17.249	12.494	10.531	14.329	12.632	7,5	14.946
Luxembourg	777	804	617	612	502	573	257	244	429	0	0,0	401
Irland	45	43	23	0	0	0	0	0	0	0	0,0	9
UK	6.027	5.877	5.926	5.916	5.250	5.374	5.207	5.216	5.891	6.089	3,6	4.731
Danmark	83.542	84.834	86.523	74.388	68.294	79.803	57.006	55.780	65.216	72.727	43,0	60.682
Spanien	3.409	1.673	4.748	4.582	4.525	4.146	3.298	2.770	2.944	0	0,0	2.675
Østrig	459	523	450	544	500	491	456	242	231	281	0,2	348
Sverige	9.153	8.896	10.061	8.940	9.225	9.340	9.567	9.492	9.104	8.432	5,0	7.685
Finland	7.415	6.892	8.328	8.720	8.854	8.477	8.140	8.046	7.379	0	0,0	6.021
EU-15 i alt	199.869	205.751	206.913	183.253	163.448	179.124	141.109	134.950	151.129	146.852	86,8	142.714
Estland	701	953	1.217	1.187	945	708	672	571	677	910	0,5	712
Letland	820	1.087	1.162	1.440	1.766	1.363	1.228	1.326	1.615	0	0,0	984
Litauen	996	2.062	2.826	3.368	3.611	2.575	1.565	861	938	0	0,0	1.567
Polen	7.856	10.354	14.446	13.492	7.260	11.590	11.385	11.476	11.253	10.337	6,1	9.122
Rumænien				567	663	0	1.157	0	943	0	0,0	476
Slovakiet	1.185	1.574	2.005	1.429	1.174	1.013	457	835	500	0	0,0	848
Tjekkiet	13.750	15.901	17.080	19.702	16.754	14.457	10.149	9.466	9.147	9.995	5,9	11.368
Ungarn	3.642	6.306	4.765	4.787	2.938	2.062	1.482	944	602	1.006	0,6	2.378
EU-12 i alt	29.052	38.305	43.570	46.048	35.111	33.768	28.095	25.479	25.675	22.248	13,2	27.282
EU-27 i alt	228.921	244.056	250.483	229.301	198.559	212.892	169.204	160.429	176.804	169.100	100,0	169.996
Brancheudvalge												

Tabel 13

EU - produktionen af græsfrø, fordelt på medlemslande, tons

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Andel af EU-prod.	<i>Gennemsnit sidste 10 år</i>
Belgien	4.387	4.550	4.596	3.661	4.363	3.912	4.330	3.644	3.104	0	0,0	3.655
Tyskland	22.913	31.755	30.561	30.392	23.590	19.661	28.706	23.380	19.790	20.860	11,0	25.161
Frankrig	20.750	26.821	25.898	23.014	15.810	16.152	22.575	16.432	15.722	14.601	7,7	19.778
Italien	4.571	6.743	6.518	4.734	6.422	5.343	5.010	7.687	6.517	5.838	3,1	5.938
Holland	34.900	36.471	36.963	34.865	20.101	20.808	18.163	15.309	12.388	20.021	10,6	24.999
Luxembourg	641	1.204	702	801	624	595	1.104	223	261	446	0,2	660
Irland	24	40	94	52	52	0	0	0	0	0	0,0	26
UK	7.512	6.405	6.145	6.982	10.915	6.582	5.476	9.726	9.940	6.214	3,3	7.590
Danmark	89.976	88.087	106.898	109.628	74.705	80.122	99.172	75.850	63.399	80.712	42,7	86.855
Spanien	3.107	3.973	1.655	3.918	4.454	4.250	2.370	4.070	3.719	3.223	1,7	3.474
Østrig	298	308	379	230	30	344	208	309	192	184	0,1	248
Sverige	5.371	4.973	6.823	6.568	6.471	6.845	5.730	5.500	6.800	7.651	4,0	6.273
Finland	3.086	1.694	2.716	4.639	3.722	3.566	3.402	3.241	3.484	3.414	1,8	3.296
EU-15 i alt	197.536	213.024	229.948	229.484	171.259	168.180	196.246	165.371	145.316	163.164	86,3	187.953
Estland	194	170	275	282	301	258	247	278	245	279	0,1	253
Letland	483	302	425	475	631	941	730	578	596	896	0,5	606
Litauen	264	371	940	1.071	2.412	2.146	420	1.016	719	878	0,5	1.024
Polen	2.311	3.759	5.174	9.258	7.196	12.785	9.082	13.991	13.329	13.653	7,2	9.054
Slovenien	112	118	54	20	73	0	73	0	0	0	0,0	45
Slovakiet	161	263	820	719	1.033	856	264	552	727	399	0,2	579
Tjekkiet	5.000	8.974	7.492	9.576	17.302	15.350	6.566	4.676	5.399	9.337	4,9	8.967
Ungarn	2.192	1.917	2.788	3.517	2.577	1.813	857	955	485	351	0,2	1.745
EU-12 i alt	10.717	15.874	17.968	24.918	31.525	34.149	19.552	23.484	21.500	25.793	13,7	22.548
EU-27 i alt	208.253	228.898	247.916	254.402	202.784	202.329	215.798	188.855	166.816	188.957	100,0	210.501

Brancheudvalget for Frø - Kroatien ikke medregnet